

Tekster: Sl 103,1-13, Gal 5,[16-21]22-25, Luk 17,11-19

Salmer: Lem 9.00

751 Gud ske tak og lov

508 Bryd frem mit hjertes trang

492 Guds igenfødte

404 Lover Herren

Vejby 10.30

8 Om alle mine lemmer

12 Min sjæl

508 Bryd frem mit hjertes trang

492 Guds igenfødte

438 Hellig

477 Som korn

404 Lover Herren

For nylig har man udtaget noget DNA fra bakterier der for 1000 år siden smittede nogle mennesker med spedalskhed. Dette DNA har man sammenlignet med DNA'et i nutidende spedalskhedsbakterier, og det viser sig at bakterierne i de mellemliggende 1000 år næsten ikke har forandret sig. Det er faktisk mærkeligt for bakterierne har jo haft muligheden for at mutere og gøre sig selv endnu mere overlevelsesegnede i løbet af disse mange år. Når det ikke er sket, er det formodentlig fordi spedalskhedsbakterien allerede meget tidligt, har udviklet en umådeligt avanceret overlevelsesevne. De fleste der rammes af spedalskhed smittes som børn. Faktisk er

spedalskhed ikke særligt smitsom. Men er man blevet smittet opdager man ofte ikke noget de første mange år. Og imens lever bakterien i en ens krop og formerer sig. Kun hvis man udsættes for svækkelser af immunforsvaret mens man er bærer af sygdommen begynder kroppen at nedbrydes og også dette foregår over mange år. Det geniale ved spedalskhedsbakterien er altså, set fra bakteriens side, at den kan leve umådeligt længe i sin vært uden at værten dør af det og i hele denne periode kan den dele sig og sprede sig til andre mennesker. Når spedalskhed alligevel er så frygtet skyldes det, at den ved svækkelser af immunforsvaret fører til stærkt invaliderende lemlæstelser og at den pga af ofrenes lange overlevelsestid har rigtigt gode muligheder for at sprede sig via smitte. Det er klart at en sygdom der findes i et menneske gennem 30-40 år har langt større muligheder for at sprede sig end en sygdom der fører til patientens død i løbet af nogle dage.

Så sygdommen var og er umådeligt frygtet. De angrebne gik jo rundt som tikkende bomber. De var farlige at omgås. For selvom man i oldtiden ikke vidste noget om mikroorganismer og smitteveje, så kunne man alligevel iagttage, hvordan sygdommen bredte sig fra menneske til menneske. Derfor fremkaldte de angrebne hos deres medmennesker snarere angst end medlidenhed. Og der var ikke mindst i det jødiske samfund meget strenge regler for de spedalskes livsudfoldelse. De levede i livsvarig isolation. Dvs de måtte ikke bo blandt andre mennesker. I stedet boede de i klippehuler fjernt fra andre menneskers byer eller lejre. Og mødte de, når de gik omkring i landskabet, andre mennesker skulle de gå i en stor bue udenom. Ville deres familie give dem mad eller gaver, måtte de ikke

overrække det til dem, men de måtte sætte det på aftalte steder, hvor de spedalske så kunne komme og hente det, når der ikke længere var raske på stedet, som de kunne smitte.

Så hvordan man end vender og drejer det, så er det noget umådeligt befriende og dejligt der sker, da Jesus helbreder de ti spedalske. Spedalskhed er i dag relativt nem og billig at helbrede. Men den gang fandtes der ikke helbredelsesmuligheder. Så alene det at Jesus møder ti spedalske som han helbreder, det er i sig selv et evangelium, en fortælling fuld af glæde, af lys og af liv.

Til gengæld virker slutningen på dagens evangelium underligt sur og fornærmet. For det er da en sært smålig og tanteagtig måde Jesus reagerer på, da den spedalske samaritaner kommer tilbage og siger tak for sin helbredelse. ”Hvorfor er der kun én der siger tak. Hvorfor kommer de andre ikke også og kaster sig ned for mig?” Man synes jo godt at Jesus kunne have vist en smule glæde over, at den spedalske er så lettet og befriet over sin helbredelse, at han ikke en gang afventer præsternes vurdering, men i det øjeblik han mærker, at sygdommen er borte vender om for at takke Jesus, der har helbredt ham.

Nu ved vi jo rent faktisk ikke hvordan Jesus var af sind og væsen. Jo, lidt kan vi godt læse ud af evangeliernes fortællinger om ham. Vi ved at han somme tider kunne give udtryk for humor. Men vi ved også at han kunne være meget opfarende. Men sur og smålig, det er ikke et indtryk, vi ellers får af ham.

Hvis man ser fortællingen om de ti spedalske i sammenhæng med fortællingen om den barmhjertige samaritaner, som vi hørte for et par søndage siden, så er det måske heller ikke så meget Jesu fornærmelse over de 9 der ikke kom og sagde tak der falder i øjnene, som det, at det var en samaritaner og ikke en jøde, der kom tilbage og takkede. Som så ofte ellers skal vi allerførst huske på, at Jesus levede i en kultur, hvor alting lå umådeligt fast. Alt liv i samfundet, ja helt ind i familierne og de enkeltes menneskers privatliv var reguleret af moseloven. Så man vidste altid, hvem der var ordentlige mennesker og hvem der ikke var. For det første var jøderne de eneste mennesker, der var i orden. For de havde loven. Alle andre var alene i kraft af at de ikke kendte og var forpligtede af moseloven suspekter. Inden for jødefolket, var der så dem der nøje overholdt moselovens forskrifter. De var i orden. Og så var der en masse der tog det lidt lettere med loven. De var ikke i orden. Det var jo det, Jesus selv blev skældt ud for gang på gang. Og så var dem der ved en ulykke eller et uheld var kommet til at overtræde loven, fx de spedalske, de var slet ikke i orden. Og så var der samaritanerne, som godt nok havde moseloven, men i en anden variant, end den jøderne brugte. Samaritanerne var næsten de værste af alle, fordi de med deres brug af loven satte et spørgsmålstegn ved jødernes brug af loven. Så på den måde var det på forhånd fastlagt for de mennesker Jesus levede iblandt, hvem man skulle regne med, og hvem man ikke kunne bygge noget på.

Så uanset om Jesus nu er fornærmet over, at der kun er én, der kommer tilbage og siger tak, så har fortællingen under alle

omstændigheder et videre sigte end blot at indskærpe, at man skal huske at sige tak.

Den fortælling, vi har hørt i dag, den lægger sig i forlængelse af en række andre fortællinger: den barmhjertige samaritaner som sagt, den kanaanæiske kvinde, den besatte i gerasenernes land – fortællinger der alle handler om at Jesus overskrider grænserne for hvad der var almindeligt akcepteret jødedom. Og dermed bliver fortællingen om de ti spedalske en historie der udfolder noget meget afgørende i kristendommen: man kan aldrig på forhånd vide, hvem der er god eller ond, hvem der er retfærdig eller uretfærdig, ok eller ikke-ok. Det er ikke sådan at de inddelinger af mennesker vi foretager i venner og fjender, dem vi kan lide og dem vi ikke kan lide, de på nogen som helst måde kan bruges, når det drejer sig om forholdet til Gud. For det kan ske at det mest agtværdige menneske møder Gud uden at opdage det, og det kan ske at mest foragtelige menneske møder Gud og tror ham. Og det er det og det alene alt drejer sig om: at møde Gud og tro ham! Vi har ingen garanti for hvor det sker og når det sker. Vi har overhovedet ikke nogen garanti for noget i forholdet til Gud, for alt afhænger af ham. Vi kommer ikke i kirke for at møde Gud. Gud møder vi når og hvor Gud vil. Men vi kommer i kirke for at høre, at Gud en gang mødte mennesket Jesus fra Nazareth så eftertrykkeligt, at Gud blev ét med mennesket Jesus. Og vi kommer for at høre om hvordan Gud i Jesus nedbrød alle grænser mennesker har bygget op, sådan at muligheden for at møde Gud og blive forenet med Gud nu er åben for alle.

Her i kirken skal vi så godt vi kan prøve at nedbryde de grænser mennesker sætter mellem hinanden, for vi ved aldrig, om Gud skulle have tænkt at møde os på den anden side af den grænse vi har trukket. Her i kirken skal vi først og fremmest åbne os mod Gud og åbne os mod vor næste uanset hvor dum og irriterende, vi måtte synes at vedkommende er, om ikke andet så fordi Gud jo må have en mening med at have givet hende eller ham et liv på jorden, som han har givet os et liv på jorden.

Øv jer i at tro Guds kærlighed under alle forhold, hvad der end sker jer. For fra Jesus, det eneste menneske der har mødt Gud på en sådan måde at han er blevet ét med ham, ved vi, at Gud vil møde os alle med kærlighed. Hvem vi end er.

Amen.